

Plan for forvaltningsrevisjon

2020-2024
Sauda kommune

September 2020

www.kpmg.no

Forord

Kontrollutvalet i Sauda kommune gav i møtet 21.11.2019 KPMG oppdraget med å bidra i arbeidet med risiko- og vesentlegvurderinga og plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll for perioden 2020-2024. Planen for forvaltningsrevisjon er fundert i ei analyse av risiko- og vesentlegheit på tilhøva i kommunen. Det blir her lagt fram plan for forvaltningsrevisjon med risiko- og vesentlegvurderinga som vedlegg. Planen skal bli vedteken av kommunestyret.

Føremålet med planen er å peike ut område innanfor verksemda til Sauda kommune som skal prioriterast for forvaltningsrevisjon.

Dette er ein plan for perioden 2020-2024.

I planen er det foreslått at kommunestyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å føreta endringar og omprioriteringar i planen. Slik tilgang til å delegere går fram av kommuneloven §23-3 om forvaltningsrevisjon¹.

¹ Lov av 22. juni 2018 om kommune og fylkeskommuner.

Innhold

1. Bakgrunn og formål	1
1.1 Bakgrunn	1
1.2 Føremål	1
1.3 Metode	1
2. Tema for forvaltningsrevisjon	2
2.1 Identifiserte risikoar og aktuelle tema for forvaltningsrevisjon	2
2.2 Prioritering av område for forvaltningsrevisjon	4
Vedlegg 1 Utgreiing om tema for forvaltningsrevisjon	5
Vedlegg 2 Om forvaltningsrevisjon	9

1. Bakgrunn og formål

1.1 Bakgrunn

Etter § 23.3 andre ledd i kommuneloven skal kontrollutvalet «... *minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.*»

Kontrollutvalet i Sauda kommune gav i møtet 21.11.2019 KPMG oppdraget med å bidra i arbeidet med risiko- og vesentlegvurderinga og plan for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.

1.2 Føremål

Føremålet med plan for forvaltningsrevisjon er å presentere område som kan være aktuelle for forvaltningsrevisjon i planperioden 2020-2024.

1.3 Metode

Som det går fram av kommuneloven § 23-3 skal plan for forvaltningsrevisjon vere basert på ei risiko- og vesentlegvurdering. Risiko- og vesentlegvurderinga for Sauda kommune er vedlagt planen og utgjør grunnlaget for framlegg av denne planen. Skildringa av metode for gjennomføring av risiko- og vesentlegvurdering går fram av vedlegget.

2. Tema for forvaltningsrevisjon

I dette kapitelet presenterer vi identifiserte område/risikoar som er vurdert som særleg relevante for forvaltningsrevisjon, henta frå risiko- og vesentlegvurderinga som er gjennomført. Vi presenterer her kva tematikk som kan vere relevant i ein forvaltningsrevisjon. I høve selskapa som er identifisert for forvaltningsrevisjon, så kan det vere aktuelt å kombinere forvaltningsrevisjonen med ein eigarskapskontroll.

2.1 Identifiserte risikoar og aktuelle tema for forvaltningsrevisjon

I den følgjande tabellen oppsummerer vi dei identifiserte områda for forvaltningsrevisjon frå risiko- og vesentlegvurderinga. Sjå også vedlegg 1 for ei nærmare utgreiing av dei aktuelle områda/hendingane.

Område/hending	Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon
Samhandling mellom tenester	<ul style="list-style-type: none">• Vurdere korleis samhandlinga mellom tenestene og stabsfunksjonane i kommunen som heilskap er satt i system, og kor vidt samhandlinga bidreg til ei effektiv ressursutnytting.• Vurdere korleis BTI blir nytta på tvers av ulike tenester og kva effektar ein hentar ut av BTI.• Vurdere koordinering og samhandling innanfor fagområda habilitering og rehabilitering.
Effektivitet og kvalitet innanfor helse og omsorg	<ul style="list-style-type: none">• Korleis kommunen arbeider med å sikre tenester til innbyggjarane på rett nivå, irekna korleis kommunen sikrar kvalitet i tenestene.• Vurdere arbeidet med kompetanseutvikling i helse- og omsorgssektoren.
Legetenesta	<ul style="list-style-type: none">• Korleis kommunen og legesenteret har følgd opp forvaltningsrevisjonen frå 2013.• Korleis kommunen og legesenteret arbeider for å sikre kvalitet.• Vurdere arbeidsmiljø, organisering, internkontroll og styringsstruktur ved legesenteret.
Opplæring og skulemiljø	<ul style="list-style-type: none">• System for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø• Gjennomgang av kommunen si implementering av digitale læringsflater
Psykisk helse	<ul style="list-style-type: none">• Vurdere korvidt kommunen sikrar at personar med psykiske plager/lidingar får eit heilskapleg og koordinert tenestetilbod.• Korleis kommunen arbeidar for å sikre tilstrekkeleg kompetanse omkring psykisk helse, irekna blant barn og unge.
Økonomi – endring av rammevilkår	<ul style="list-style-type: none">• Korleis kommunen arbeider med risikoen knytt til reduksjon i inntektsgrunnlaget, irekna kva tiltak som er sett i verk og oppfølginga av desse.• Økonomistyringsrutinar - drift og investering.• Korleis kommunen har arbeid med tilrådingane frå forvaltningsrevisjonen frå 2017.• Korleis kommunen nyttar dei kraftrelaterte inntektene sine, og kva dei får igjen frå desse meirinntektene.

Oppfølging av politiske vedtak	<ul style="list-style-type: none"> Vurdere i kva grad kommunen har etablert tilstrekkelege system som sikrar at avgjersleprosessane føregår i samsvar med delegasjonsreglement, lov og forskrift.
Barnevern	<ul style="list-style-type: none"> Korleis kommunen har følgd opp avvika i tilsynet frå Fylkesmannen i 2017. I kva grad etterlev Sauda kommune gjeldande regelverk og rettleiarar innanfor barnevern.
Personvern og informasjonstryggleik	<ul style="list-style-type: none"> Korleis kommunen tek i vare personvernlovgivinga på overordna- og sektornivå. Vurdere kommunen si implementering av personvernlovgivinga.
Byggesak	<ul style="list-style-type: none"> System for internkontroll i byggesak. Etterleving av sakshandsamingskrav i eit utval av byggesaker.
Innkjøp – Kontraktsinngåing/oppfølging	<ul style="list-style-type: none"> I kva grad har kommunen etablert system og rutinar i høve innkjøp som sikrar etterleving av anskaffingsregelverket og oppfølging av kontrakt og om desse etterlevast.
Personalpolitikk og tilsettingar	<ul style="list-style-type: none"> System og rutinar for tilsettingar. Etterleving av tilsettingsregelverket. Retningslinjer for å dokumentere tilsettingsprosessar.
Handtering av endra rammevilkår	<ul style="list-style-type: none"> Vurdere korleis kommunen er i stand til å handtere endringar i rammevilkår.
Kompetanseutvikling	<ul style="list-style-type: none"> Korleis Sauda kommune arbeider med å sikre riktig kompetanse, irekna rekruttering. Korleis kommunen arbeider med å omstille arbeidskrafta dei har, i høve tiltak for kompetanseutvikling og heiltdsstillingar. Vurdere kommunen sitt kompetansesystem.
Miljø	<ul style="list-style-type: none"> Korleis kommunen set mål til miljø og klima, og korleis dei jobbar med å oppnå desse måla. Kommunen sitt planverk og policyar for miljø.
Nærings- og samfunnsutvikling	<ul style="list-style-type: none"> Korleis Sauda kommune arbeidar med nærings- og samfunnsutvikling, kva mål som er satt og korleis dette er implementert i kommunen si verksemd som heilskap.
Beredskap; hendingar og katastrofar	<ul style="list-style-type: none"> Korleis beredskapen i kommunen er organisert, og vidare vurdere om denne er tilstrekkelig. Korleis kommunen arbeider med IT tryggleik og digital beredskap. Evaluering av kommunen si handtering av pandemien i 2020.
Reiselivsselskapa Reisemål Ryfylke og Destinasjon Haugesund og Haugalandet	<ul style="list-style-type: none"> Vurdere korleis selskapet/selskapa forvaltar tenestane dei skal gjennomføre på vegne av eigarkommunane. Organiseringa av selskapet/selskapa.
Styring av interkommunale nærings- og utviklingsprosjekt	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomføring av interkommunale nærings- og utviklingsprosjekt i regi av Ryfylkerådet og/eller Haugaland Vekst. Organiseringa av selskapet/selskapa.
Krisesenter Vest IKS	<ul style="list-style-type: none"> Korleis selskapet forvaltar oppgåvene selskapet har fått tildelt frå eigarkommunane. Vurdere korleis selskapet etterlever krav i regelverket og frå eigarkommunane. Vurdere internkontrollen i selskapet.

2.2 Prioritering av område for forvaltningsrevisjon

Med utgangspunkt i risiko- og vesentlegvurderinga prioriterer kommunestyret følgjande område for forvaltningsrevisjon i perioden 2020-2024, i prioritert rekkefølge:

1. Personalpolitikk og tilsettingar
2. Innkjøp – kontraktsinngåing/oppfølging
3. Oppfølging av politiske vedtak
4. Kompetanseutvikling
5. Økonomi – endring av rammevilkår

Vidare prioriterer kommunestyret, i uprioritert rekkefølge:

- ✓ Samhandling mellom tenester
- ✓ Effektivitet og kvalitet innanfor helse og omsorg
- ✓ Legetenesta
- ✓ Opplæring og skulemiljø
- ✓ Psykisk helse
- ✓ Barnevern
- ✓ Personvern og informasjonstryggleik
- ✓ Byggesak
- ✓ Handtering av endra rammevilkår
- ✓ Miljø
- ✓ Nærings- og samfunnsutvikling
- ✓ Beredskap; hendingar og katastrofar
- ✓ Reisemål Ryfylke
- ✓ Styring av interkommunale nærings- og utviklingsprosjekt
- ✓ Krisesenter Vest IKS

Kommunestyret delegerer mynde til kontrollutvalet til å gjere endringar i planen, i samsvar med kommuneloven § 23-3.

Vedlegg 1 Utgreiing om tema for forvaltningsrevisjon

Operativ risiko

Samhandling mellom tenester

Innanfor samhandling mellom tenester kan det vere relevant å gjere ein forvaltningsrevisjon som vurderer korleis samhandlinga mellom tenestene og stabsfunksjonane i kommunen som heilskap er satt i system, og kor vidt samhandlinga bidreg til ei effektiv ressursutnytting. Det kan også vere relevant å vurdere korleis Betre Tverrfagleg Innsats (BTI) blir nytta på tvers av ulike tenester og kva effektar kommunen hentar ut av BTI. Ein kan også sjå på koordinering og samhandling innanfor fagområda habilitering og rehabilitering. Dette er tverrfaglege og sektorovergripande område med behov for samhandling mellom ulike sektorar.

Effektivitet og kvalitet innanfor helse og omsorg

Tema for forvaltningsrevisjon innanfor området kan vere å vurdere korleis kommunen arbeider med å sikre tenester til innbyggjarane på rett nivå, irekna korleis kommunen sikrar kvalitet i tenestene. Det kan også vere relevant å sjå på korleis kommunen arbeid med kompetanseutvikling i helse- og omsorgssektoren.

Legetenesta

Forvaltningsrevisjon innanfor dette området kan følgje opp kommunen og legesenteret si oppfølging av forvaltningsrevisjonen frå 2013. Vidare kan forvaltningsrevisjon sjå på korleis kommunen og legesenteret arbeider for å sikre kvalitet. Det kan også vere relevant å vurdere arbeidsmiljøet, organiseringa, internkontrollen og styringsstrukturen ved legesenteret i ein forvaltningsrevisjon.

Opplæring og skulemiljø

Forvaltningsrevisjon innanfor området vil kunne sjå på skulane sine system for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø. Her kan ein mellom anna sjå på skulane sitt førebyggjande arbeid, og system for å fange opp elevar som ikkje har eit trygt og godt skulemiljø.

Kommunen har satsa på og innført digitale læringsflatar i skulane. Det vil her vere relevant å gå gjennom kommunen si implementering av desse læringsflatane i skulane, og sjå på korleis desse blir brukt i skulane.

Psykisk helse

Ein forvaltningsrevisjon innanfor psykisk helse kan vurdere kor vidt kommunen sikrar at personar med psykiske plagar/lidingar får eit heilskapleg og koordinert tenestetilbod. Irekna vil det vere relevant å sjå på tildeling og samordning av tenester og vidare om tenestene som kommunen tilbyr treffer

brukargruppa. Vidare kan det vere relevant å vurdere korleis kommunen sikrar at overgangen mellom ulike tenester i kommunen ivaretek brukarane. Ein forvaltningsrevisjon kan vidare vurdere korleis kommunen arbeidar for å sikre tilstrekkeleg kompetanse omkring psykisk helse, irekna blant barn og unge.

Økonomi – endring av rammevilkår

Tema for forvaltningsrevisjon innanfor området kan til dømes vere korleis kommunen som heilskap arbeidar med risikoen knytt til reduksjon i inntektsgrunnlaget, irekna kva tiltak som er sett i verk og oppfølginga av desse. Det kan også vere relevant å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon som vurderer i kva grad kommunen har etablerte økonomistyringsrutinar som sikrar kommunen oppdatert informasjon om drifta, irekna korleis kommunen sikrar seg at dei følgjer opp inntektene dei har krav på. Når ein ser på økonomistyring, vil det også kunne vere relevant og vurdere korleis kommunen følgjer opp økonomistyringa i investeringsprosjekt. Ein forvaltningsrevisjon kan også følgje opp kommunen sitt arbeid med tilrådingane frå forvaltningsrevisjonen gjennomført i 2017. Det vil også vere relevant å sjå nærmare på korleis kommunen nyttar dei kraftrelaterte inntektene sine, og kva kommunen får igjen frå desse meirinntektene.

Oppfølging av politiske vedtak

Eit forvaltningsrevisjonsprosjekt kan vurdere i kva grad kommunen har etablert tilstrekkelige system som sikrar at sakshandsaminga føregår i samsvar med eige delegasjonsreglement, lov og forskrift. I ein forvaltningsrevisjon vil det også kunne vere aktuelt å vurdere i kva grad delegasjonsreglementet og tilhøyrande lov og forskrift vert etterlevd.

Regulatorisk risiko

Barnevern

Ein forvaltningsrevisjon av barnevernet kan følgje opp korleis kommunen har følgd opp avvika i tilsynet frå Fylkesmannen i 2017. Vidare kan det vere relevant å vurdere om kommunen si teneste er i samsvar med regelverket.

Personvern og informasjonstryggleik

Innanfor dette området vil det kunne vere interessant å gjennomføre forvaltningsrevisjon i høve korleis kommunen ivaretek informasjonstryggleiken og personvernlovgivinga. Her vil det kunne vere interessant å vurdere kva styringssystem som er etablert i kommunen. Vidare vil det vere hensiktsmessig å gå inn i enkelte sektorar for å vurdere korleis dette vert ivare tatt nedover i organisasjonen. Både helse- og omsorgssektoren og oppvekstsektoren handterer ei stor mengde personsensitive data. Vidare kan det vere relevant å vurdere om ein har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse i dei delane av organisasjonen som skal forvalte løysingane.

Byggesak

Tema for forvaltningsrevisjon innanfor dette området kan vere kommunen sitt system for internkontroll i byggesak. Vidare kan ein vurdere i kva grad dette systemet er tilstrekkeleg for å sikre oppfølginga av krava for byggesak. Det kan også vere interessant å vurdere etterlevinga av sakshandsamingskrav i eit utval byggesaker.

Innkjøp – kontraktsinngåing/oppfølging

Ein forvaltningsrevisjon vil kunne vurdere i kva grad kommunen har etablert system og rutinar i høve innkjøp som sikrar etterleving av anskaffingsregelverket og oppfølging av kontrakt. Vidare vil det kunne vere relevant å velje ut enkelte eksempel og vurdere korleis anskaffingsregelverket og kontraktsoppfølginga fungerer i praksis.

Personalpolitikk og tilsettingar

Tema for forvaltningsrevisjon innan dette området kan vurdere kommunen sine system og rutinar for tilsettingar. Vidare kan forvaltningsrevisjon sjå på i kva grad dette sikrar etterleving av regelverket, relatert til eksempelvis ekstern utlysning, fortrinnsrett, midlertidige tilsettingar og diskriminering. Ein forvaltningsrevisjon kan også sjå på kommunen sine retningslinjer for å dokumentere tilsettingsprosessar.

Strategisk risiko

Handtering av endra rammevilkår

Her kan ein forvaltningsrevisjon vurdere korleis kommunen er i stand til å handtere endringar i rammevilkår. Irekna korleis kommunen tek i vare nye oppgåver, spesielt i høve kapasitet og kompetanse. Det kan også vere relevant å vurdere korleis samhandlinga med andre mynde, som stat og fylkeskommunen, fungerer når kommunane overtek nye oppgåver. Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon kan til dømes vere:

- Sjå på korleis Sauda kommune sikrar at kommunen identifiserer behov for å gjere endringar i tide
- Sjå på om det er tilstade tenlege prosessar og rutinar for å planlegge og gjennomføre endringar og omstilling
- Sjå på korleis konkret omstillingsarbeid eller endring i tenestestruktur har vorte gjennomført for å dra læring frå dette til framtidig omstillingsarbeid

Kompetanseutvikling

Ein forvaltningsrevisjon kan sjå på korleis Sauda kommune arbeider med å sikre riktig kompetanse i organisasjonen. Irekna kva tiltak dei har verksett for å tiltrekke seg arbeidskraft, og korleis desse tiltaka vert følgt opp. Ein forvaltningsrevisjon vil også kunne evaluere korleis kommunen arbeider med å omstille den arbeidskrafta dei har, i høve tiltak for kompetanseutvikling og tiltak knytt til heiltidsstillingar. Ein forvaltningsrevisjon kan også sjå på kommunen sitt kompetansesystem.

Miljø

Eit aktuelt tema for forvaltningsrevisjon vil vere å gjennomgå korleis kommunen set mål knytt til miljø og klima. Vidare vil ein forvaltningsrevisjon kunne sjå på korleis dei jobbar med å oppnå desse måla. Forvaltningsrevisjon kan også gjennomgå og vurdere kommunen sine planar og policyar for miljø.

Nærings- og samfunnsutvikling

Ein forvaltningsrevisjon på temaet kan vurdere korleis Sauda kommune arbeidar med nærings- og samfunnsutvikling. Irekna kva mål som er satt for nærings- og samfunnsutvikling, og vidare korleis dette er implementert i kommunen si verksemd som heilskap.

Beredskap; hendingar og katastrofar

Forvaltningsrevisjon innanfor området kan gå gjennom korleis beredskapen i kommunen er organisert, og vidare vurdere om denne er tilstrekkelig. I dagens digitale samfunn vil det også vere relevant å vurdere korleis kommunen arbeider med IT tryggleik og digital beredskap. Til dømes kan velferdsteknologi vere eit interessant tema å gå inn på i høve IT tryggleik.

Ved pågåande arbeid med risiko- og vesentlegvurderinga er heile Noreg ramma av ein pandemi. Det kan vere relevant å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon i perioden som evaluerer kommunen si handtering av pandemien i 2020.

Forvaltningsrevisjon i selskap

I dette kapitelet presenterer vi dei selskapa som er vurdert som særleg interessante i høve forvaltningsrevisjon. Vurderinga er også her basert på risiko og vesentlegheit.

Reisemål Ryfylke

Det kan vere relevant å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon som vurderer korleis selskapet forvaltar tenestane dei skal gjennomføre på vegne av eigarkommunane. Ein forvaltningsrevisjon kan også sjå på organiseringa av selskapet.

Styring av interkommunale nærings- og utviklingsprosjekt

I ein forvaltningsrevisjon av dette selskapet kan det vere relevant å vurdere gjennomføringa av interkommunale nærings- og utviklingsprosjekt i regi av Ryfylkerådet og/eller Haugaland Vekst. Det kan vidare vere relevant å sjå på korleis selskapet/selskapa er organisert.

Krisesenter Vest IKS

Det kan vere relevant å gjennomføre ein forvaltningsrevisjon som vurderer korleis selskapet forvaltar oppgåvene selskapet har fått tildelt frå eigarkommunane. Ein forvaltningsrevisjon kan også vurdere korleis selskapet etterlev krav i regelverket og frå eigarkommunane. Vidare kan ein forvaltningsrevisjon vurdere internkontrollen i selskapet.

Vedlegg 2

Om forvaltningsrevisjon

Føremål med forvaltningsrevisjon

Det går fram av kommuneloven § 23-2 at kontrollutvalet skal sjå til at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon av kommunen og fylkeskommunen si verksemd og av selskap som kommunen har eigarinteresser i.

Føremålet med forvaltningsrevisjon er å gjennomføre systematiske undersøkingar av den kommunale verksemda retta mot økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknadar ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnadar.

Forvaltningsrevisjonar skal gje kommunestyret relevant informasjon om verknadar av offentlege tiltak og skal bidra til å gje kommunestyret eit betre grunnlag for å treffe vedtak, eventuelt endre tidligare vedtak. Forvaltningsrevisjonar skal bidra til ei betre og meir effektiv forvaltning.

Gjennomføring av forvaltningsrevisjonar

Gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjon skal skje i høve til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standardar på området (NKRF sin RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon).

Forvaltningsrevisjonar kan til dømes omfatta undersøkingar om:

- a) forvaltninga bruker ressursar til å løyse oppgåver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og føresetnadar,
- b) forvaltninga sin ressursbruk og verkemidlar er effektive i forhold til måla som er på området,
- c) regelverk vert etterlevd,
- d) forvaltninga sine styringsverktøy og verkemiddel er tenlege,
- e) avgjerdsgrunnlaget frå administrasjonen til dei politiske organ samsvarar med offentlege utgreiingskrav,
- f) resultatata i tenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyret sine føresetnadar og/eller om resultatata for verksemda er nådd.

Forvaltningsrevisjon kan vinklast ut frå ein eller fleire analysetypar. Val av problemstillingar og revisjonskriteria bør sjåast i samanheng med kva analysetypar som vert valt i forvaltningsrevisjonsprosjekt. Døme på ulike analysar er:

Analysetype	Skildring
Mål- og resultatanalyser	Med fokus m.a. på effektar og verknadar av verksemd sett i forhold til formål og målsettingar.
System- og prosessanalyser	Med fokus m.a. på internkontroll, sikkerheitsaspekt, prosessuelle rutinar og prosedyrar (throughput); om desse er tilfredsstillande sett i forhold til krav som gjeld.
Produktivitet og effektivitetsanalyser	Med fokus m.a. på forholdet mellom input og output; forholdet mellom innsatsfaktorar og resultat.
Compliance analyser	Analyser med spesielt fokus på samsvar mellom de facto utføring og pålagte krav/rammevilkår.
Induktive analyser	Analyser med spesielt fokus på opplevde eller potensielle problemområde.

Tabell 1: Eksempel på ulike analyser som kan nyttast i forvaltningsrevisjon.

Forvaltningsrevisjon er eit eigna verkemiddel for å undersøke alle sider ved kommunal verksemd.

Kontakt oss

Willy Hauge

Partner

T +47 40 63 96 63

E willy.hauge@kpmg.no

Magnus Nedrelid Heggen

Associate

T +47 90 02 49 60

E magnus.heggen@kpmg.no

kpmg.no